

СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради,
протокол № 1 _____
«__30__» серпня 2022р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Луківського ліцею
_____ Ганна СТЕПАНОВА
(підпис)
«__30__» серпня 2022р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
Луківського ліцею
(назва школи)
на 2022-2023 н.р.**

Загальні положення

- Освітня програма Луківського ліцею розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 Державний стандарт початкової освіти (1-4 класи), та відповідно до наказу МОН України №1272 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», та наказу МОН України №1273 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 700 годин/навчальний рік: для 2-х класів – 770 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 805 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 805 годин/навчальний рік.

- Навчальний план складено відповідно до наказу МОН України №1272 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», та наказу МОН України №1273 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».та передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну та варіативну складові.

Освітня галузь " Мовно-літературна" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальному плані реалізується через предмети " Українська мова та література " та "Іноземна мова".

Освітня галузі "Математика", реалізуються через однойменний предмет «Математика».

Освітня галузь " Я досліджую світ (природнична, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - " Основи здоров'я ", "Я досліджую світ".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

Освітня галузь "Технологічна" реалізується через окремі предмет "Дизайн і технології" та "Інформатична" через предмет « Інформатика».

Освітня галузь "Фільтурна" реалізується предметом "Фізична культура".

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завданнями системи внутрішнього забезпечення якості освіти є:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

За реалізації вище названих положень освітньої програми, очікуються наступні результати навчання учнів початкової школи:

- Виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» та відповідно до наказу МОН України №1272 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», та наказу МОН України №1273 від 08.10.2019 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».
- **Початкова освіта** – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.
- **Метою початкової освіти** є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.
- Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.
- Типову освітню програму для закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.
- Програму побудовано із врахуванням таких принципів:
  - дитиноцентрованості і природовідповідності;
  - узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
  - науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
  - наступності і перспективності навчання;
  - взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
  - логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
  - можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
  - творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
  - адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.
- Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:
  - 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
  - 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в

побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.
- Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.
- Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.
- Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати

досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

- Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.
- Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.
- Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки буде здійснюватися не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.
- Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності будуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямовуватиметься на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.
- Формуванню ключових компетентностей сприятиме встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилюватиме пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищуватиме рівень їхньої загальної культури, створюватиме умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набуватимуть досвіду застосування знань на практиці.
- Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки

Контроль та оцінювання навчальних досягнень

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю

знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу

освіти;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Типовий навчальний план

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік		
		1 кл.	2 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна, у тому числі		9	10	19
Українська мова та література		7	7	
Іноземна мова		2	3	
Математична		4	4	8
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	6
Технологічна		1	1	2
Інформатична			1	1
Мистецька		2	2	4
Фізкультурна*		3	3	6
Усього		22	24	46
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	48
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	42/147

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Типовий навчальний план

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин на рік		
		3 кл.	4 кл.	Разом
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна, у тому числі		10	10	20
Українська мова та література		7	7	
Іноземна мова		3	3	
Математична		5	5	10
Я досліджую світ (природнична, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	6
Технологічна		1	1	4
Інформатична		1	1	
Мистецька		2	2	4
Фізкультурна*		3	3	6
Усього		25	25	50
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Загальнорічна кількість навчальних годин		26	26	52
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		23/805	23/805	46/1610

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

СХВАЛЕНО
Засідання педагогічної ради,
протокол № _____
« ____ » серпня 2022р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Луківського ліцею
_____ Ганна СТЕПАНОВА
(підпис)
« ____ » серпня 2022р.

Навчальний план
початкової школи Луківського ліцею
на 2022-2023 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		1	2	3	4	Разом
Мовно - літературна	Українська мова Читання Літературне читання	7	3/4 4/3	3/4 4/3	3/4 4/3	28
Іншомовна	Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	4	4	5	5	18
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика		1	1	1	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура**	3	3	3	3	12
Усього		22	24	25	25	96
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23	88
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	26	25	100